

Masarykova univerzita	
Fakulta	Filozofická fakulta
Obor řízení	Pedagogika
Uchazeč	doc. Mgr. Klára Šedová, Ph.D.
Pracoviště uchazeče	Filozofická fakulta, Masarykova univerzita
Složení komise	
Předseda	prof. PhDr. Milada Rabušicová, Dr. <i>Filozofická fakulta, Masarykova univerzita</i>
Členové	prof. PhDr. Milan Pol, CSc. <i>Filozofická fakulta, Masarykova univerzita</i> Prof. Alina Reznitskaya, PhD. <i>Monclairská státní univerzita</i> prof. PaedDr. Iva Stuchlíková, CSc. <i>Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích</i> prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc. <i>Univerzita Karlova</i>

Hodnocení vědecké / umělecké kvalifikace uchazeče

Klára Šedová je empiricky orientovanou odbornicí v pedagogických vědách, která si během své dosavadní vědecké kariéry vytvořila jasný badatelský profil a stala se respektovanou osobností v oboru pedagogika. Ve své badatelské práci se specializuje na problematiku výukové komunikace, ale v její výzkumné historii je možné nalézt témata, jako mediální výchova v rodině, humor ve škole či spolupráce školy a rodiny nebo učení dospělých.

Aktuálně Klára Šedová stojí v čele výzkumné skupiny na Ústavu pedagogických věd FF MU, která se více než deset let soustředěně věnuje výzkumu výukové komunikace a jejích efektů. Práce týmu je založena na předpokladu, že výuková komunikace může být využívána jako nástroj pro intenzifikaci intelektuálního rozvoje žáků a zlepšování jejich vzdělávacích výsledků.

Tým pod jejím vedením realizoval řadu výzkumných projektů (např. GA406/09/0752 Komunikace ve školní třídě; GA13-23578S Učitel a žáci v dialogickém vyučování; GA17-0364S Vztah mezi charakteristikami výukové komunikace a vzdělávacími výsledky žáků) v českých školách, metodologicky sahající od etnografických šetření, přes intervenční studie až po kvantitativní šetření na velkých vzorcích. Úspěšnost Kláry Šedové a jejího týmu v grantových soutěžích je vysoká.

Klára Šedová své výzkumné výsledky hojně publikuje, a to i na úrovni špičkových mezinárodních časopisů, což v české pedagogice dosud není běžné. Jedná se mimo jiné o časopisy *Learning and Instruction* (IF=3,323) či *Journal of the Learning Sciences* (IF=3,588), které jsou v prvním decilu citovanosti podle databáze WoS.

Publikační výsledky Kláry Šedové jsou vynikající. V souhrnu publikovala 9 článků v časopisech evidovaných v databázi WoS, 8 v databázi Scopus, 8 v databázi ERIH, ERIHplus, 20 článků v českých recenzovaných časopisech. Je autorkou nebo spoluautorkou 8 monografií a 7 kapitol v monografiích, dále 3 učebnic a 3 dalších učebních textů.

Za pozornost z poslední doby stojí zejména články prokazující, že žáci, kteří se více zapojují do výukové komunikace, dosahují lepších vzdělávacích výsledků (Šedová, K. a kol. (2019). *Do those who talk more learn more? The relationship between student classroom talk and student achievement. Learning and Instruction*, 63), a také článek detailně zkoumající situaci tzv. tichých žáků, kteří se do výukové komunikace zapojují jen zřídka (Šedová, K., Navrátilová, J. (2020). *Silent students and the patterns of their participation in classroom talk. Journal of the Learning Sciences*).

Výzkumnému týmu Kláry Šedové aktuálně vychází v renomovaném zahraničním nakladatelství Springer výzkumná monografie, která popisuje intervenční výzkum, jehož cílem bylo ve školních třídách navodit změnu směrem k produktivnímu dialogu mezi učitelem a žáky (Šedová, K., Šalamounová, Z., Švaříček, R., Sedláček, M. (2020). *Getting Dialogic Teaching into Classrooms. Making Change Possible. Springer*).

Mimořádné jsou v kontextu oboru také citační ohlasy na odborné práce Kláry Šedové. V mezinárodních databázích eviduje 153 citací, dalších citací je 158. Početné jsou také ohlasy na její učebnicové texty jak v mezinárodních databázích (45), tak domácích (48).

Odborná komunita její výzkumné výsledky hodnotí také prostřednictvím cen ČAPV. V roce 2012 to bylo Ocenění České asociace pedagogického výzkumu za pozoruhodnou výzkumně zaměřenou publikaci v kategorii časopiseckých článků, v roce 2017 a v roce 2020 Ocenění České asociace pedagogického výzkumu za pozoruhodnou výzkumně zaměřenou publikaci v kategorii cizojazyčných časopiseckých článků.

Závěr: Vědecká / umělecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení na jmenování profesorem v oboru Pedagogika.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Pedagogické aktivity Kláry Šedové jsou spojeny po celou dobu jejího působení v akademické oblasti s Ústavem pedagogických věd FF MU. Vyučuje zde bakalářské kurzy zaměřené na výukovou komunikaci a sociologii výchovy a vzdělávání a magisterské kurzy zaměřené na metodologii pedagogického výzkumu, konkrétně na kvalitativní metodologii. Je velmi oblíbenou a respektovanou učitelkou, na jejímž pedagogickém přístupu studenti oceňují zejména jasnost sdělení, pečlivost v přípravách a osobní zaujetí pro pokrok každého studenta.

Svoje výukové aktivity podporuje také cestou publikování učebnic. Je spoluautorkou několika vysokoškolských učebních textů, z nichž nejvýznamnější je metodologická učebnice Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách (*Švaříček, R., Šedová, K. (2006). Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. Portál*), která se postupem času stala základní učebnicí v oblasti kvalitativního výzkumu v pedagogice využívanou široce na vysokoškolských pracovištích v oboru v celé ČR a SR. Jen k této učebnici je doloženo 95 citačních odkazů.

V posledních letech se ve své pedagogické práci výrazněji zaměřuje na podporu doktorských studentů. Vede kurzy vědecké práce a akademického psaní pro doktorské studenty (Autorský seminář, Metodologický seminář a Současná témata pedagogických věd). Klára Šedová má nejen mezi doktorskými studenty pověst inspirující učitelky a školitelky.

Je vyhledávanou vedoucí bakalářských a magisterských prací na ÚPV. V letech 2004 až 2020 k obhajobě přivedla 62 bakalářských a 95 magisterských prací. Ochotně konzultuje studentské práce a je nápomocná při řešení analytických obtíží výzkumných témat. Odborné a metodologické zpracování těchto prací je na vysoké úrovni, pozitivně se na nich projevuje jak odborná erudice jejich vedoucích, tak její osobnostní charakteristiky zkušené výzkumnice.

Klára Šedová působí rovněž jako školitelka doktorských studentů, které většinou směřuje ke studiu různých aspektů výukové komunikace. Daří se jí studenty napojovat na výzkumné projekty a granty, což je oceňovaný způsob, jak doktorandům předávat odborné znalosti a podporovat jejich další badatelskou kariéru. Aktuálně vede pět doktorských studentů, z toho jednoho v anglickém vzdělávacím programu, má také tři absolventy. Někteří z jejich doktorandů patří k velmi úspěšným, neboť za své studijní a publikační výsledky obdrželi nejrůznější ocenění: Cena rektora MU (Zuzana Šalamounová) nebo cena České asociace pedagogického výzkumu (Jarmila Bradová, Martin Majcík).

Pedagogické aktivity Kláry Šedové mají i širší univerzitní rámec. Je akademickou garantkou Poradenského centra MU se zaměřením na snižování studijní neúspěšnosti (viz <https://portal.muni.cz/vyuka/studijni-neuspesnost/predchazeni-studijni-neuspesnosti>). V této své roli pozitivně působí na pedagogické klima na univerzitě.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení na jmenování profesorem v oboru Pedagogika.

Hodnocení uchazeče jako význačné a uznávané vědecké / umělecké osobnosti v daném oboru

Klára Šedová je aktivní a uznávanou členkou oborové komunity. Kolegům z oboru je známá díky svým knihám, a to především metodologickým učebnicím, ale také dalším odborným publikacím, článkům a realizovaným výzkumům jak v České republice, tak v zahraničí. Je často zvána k přednášení na univerzitách napříč Českou republikou. Přednáší především o výzkumné metodologii, čímž pozitivně ovlivňuje rozvoj českého pedagogického výzkumu z hlediska jeho kvality a spolehlivosti.

Působí v oborových radách doktorských studií oboru Pedagogika na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity a na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Je členkou Vědecké rady Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

V letech 2015-2019 byla nejprve členkou a poté místopředsedkyní hodnotícího panelu GAČR (Psychologie, pedagogika a kinantropologie).

Pro pracoviště a pro celou českou odbornou komunitu je významná její editorská činnost. Je dlouholetou výkonnou redaktorkou časopisu *Studia paedagogica*, který byl pod jejím vedením přijat do databáze Scopus a je nyní špičkou odborných pedagogických časopisů v České republice.

Klára Šedová se významně podílí na odborném a metodologickém profilování svého domovského pracoviště, které je, mimo jiné za jejího přispění, v odborné komunitě dlouhodobě respektované.

Krom toho Klára Šedová spolupracuje s řadou špičkových zahraničních výzkumníků, kteří se věnují výukové komunikaci, např. z Velké Británie (University of Cambridge, University in York), Izraele (Hebrew University in Jerusalem, University in Negev) a Finska (Jyväskylä University, University of Helsinki). Z této spolupráce vznikl například aktuálně podaný projekt EXPRO, jehož jádrem je intervence zaměřená na tiché žáky s cílem zvýšit jejich participaci na výukové komunikaci a následně sledovat, zda to povede ke zlepšení jejich vzdělávacích výsledků.

Klára Šedová je členkou Special Interest Group on Argumentation, Dialogue and Reasoning jako součásti Evropské asociace vyučování a učení – EARLI) a spolupracovnicí Cambridge Educational Dialogue Research Group ustavené při univerzitě v Cambridge.

Bývá také zvána k zahraničním přednáškám. Přednášela například na University of Cambridge, Jyväskylä University, University of Aarhus, Ben-Gurion University of the Negev. Ve všech těchto případech šlo o pracoviště, která se pedagogickým disciplinám věnují na špičkové úrovni.

Byla členkou mezinárodního týmu projektu Horizon 2020 zaměřeného na rozvoj výzkumně založených doktorských programů ve vzdělávání napříč různými evropskými zeměmi (EDiTE, 2015-2019).

Skutečnost, že je Klára Šedová uznávanou členkou mezinárodní odborné komunity, dokládá fakt, že doporučující dopisy k jejímu jmenovacímu řízení zaslal Robin Alexander, který je jedním ze zakladatelů výzkumu dialogického vyučování (University of Cambridge). Rovněž Adam Lefstein (Ben-Gurion University of Negev), který zaslal druhý doporučující dopis, a Alina Reznitskaya (Montclair State University), která přijala členství v komisi pro jmenovací řízení, jsou etablovaní odborníci se skvělou výzkumnou reputací.

Závěr: Uchazeč je význačnou a uznávanou vědeckou osobností v daném oboru. Významně se **zasluhuje** o profilování a rozvoj tohoto oboru. **Představuje** jednu z vůdčích osobností vědecké školy nebo výzkumného týmu v oboru.

Výsledek tajného hlasování komise

Hlasování se uskutečnilo: elektronicky

Počet členů komise		5
Počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a profilu uchazeče jako význačné a uznávané vědecké osobnosti předkládá komise Vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat uchazeče profesorem** v oboru Pedagogika.

V Brně dne 27.10.2020

prof. PhDr. Milada Rabušicová, Dr.